

Uredan razvoj djece jasličke dobi

Napomena: Ove norme predstavljaju statistički prosjek dobi u kojoj se javljaju glavne prekretnice u razvoju. Za utvrđivanje razvoja svog djeteta i daljnje upućivanje, molimo obratite se stručnoj službi.

13 - 18 MJESECI

Razvoj grube motorike

- **(13)** Stojeći bez oslonca održava ravnotežu
- Samostalno napravi 10 koraka
- **(14)** Čučne i ustane
- **(15)** Samostalno hoda
- **(16)** Trči ukруг
- **(18)** Gura nogom loptu
- Sjeda samo na stolac
- Skakuće na obje noge uz pridržavanje
- Penje se uza stube uz držanje za jednu ruku
- Uzima nosi i premješta predmete

Razvoj fine motorike

- **(12-15)** Više koristi jednu ruku
- **(13)** Precizno hvata i stavlja sitne predmete u bočicu
- Stavlja dvije kocke jednu na drugu
- **(15)** Gradi kulu od tri kocke
- **(16)** Stavlja krug u okvir
- **(18)** Gradi kulu od pet kocaka
- Oponašajući vuče ravne crte olovkom po papiru

Intelektualne sposobnosti

- **(18)** Na zahtjev pokazuje predmete iz nesporedne okoline
- Pokazuje na sebi tri dijela tijela na zahtjev
- Nakon pokazivanja, stavlja četiri šalice na četiri tanjurića
- Počeci simboličke igre "Kao da..."

Razvoj receptivnih sposobnosti

- **(15)** Prepoznaje likove i predmete na slici (pas, mačka)
- **(18)** Brzo lokalizira izvor zvuka

Govorne sposobnosti

- **(15)** Glasom izražava želje
- Razumije da poznate stvari i osobe imaju ime
- **(15-18)** Koristi rečenicu od jedne riječi ili riječ i gestu
- **(16)** Koristi 6 riječi
- Imenuje jedan predmet na zahtjev
- **(17)** Upotrebljava frazu od dvije riječi imenskog tipa ("Mama lopta")
- **(18)** Spaja imenicu i glagol ("Mama daj")

Socio-emocionalni razvoj

- **(12 - 15)** Strah od nepoznatih osoba dostiže vrhunac
- **(15)** Reagira na svoje ime
- Oponaša jednostavne aktivnosti ukućana
- Ponavlja aktivnost kojoj se ukućani raduju
- **(18)** Skida cipele i čarape, otvara patentni zatvarač
- Pridržava čašu dok pije
- Pokušava jesti žlicom
- Jak strah prilikom odvajanja od bliskih osoba
- Igra se samo u prisustvu druge djece
- Javljaju se znaci ljubomorne

Uredan razvoj djece jasličke dobi

Napomena: Ove norme predstavljaju statistički prosjek dobi u kojoj se javljaju glavne prekretnice u razvoju. Za utvrđivanje razvoja svog djeteta i daljnje upućivanje, molimo obratite se stručnoj službi.

19 - 24 MJESECA

Razvoj grube motorike

- **(20)** Trči
- Šutira loptu bez gubitka ravnoteže
- Otvara vrata
- **(21)** Silazi niz stube uz držanje za ruku
- **(24)** Uspinje se uz stube bez prdržavanja
- Podiže predmet s poda bez prdržavanja

Razvoj fine motorike

- **(19-24)** Baca predmete u neodređenom smjeru
- **(19)** Lista knjigu stranicu po stranicu
- Vadi sitne predmete iz bočice
- Crta zavojite linije
- **(20)** Kotura loptu i valjak
- **(22)** Uživa u igrama bacanja i hvatanja
- **(23)** Okreće zvrk
- **(24)** Jede jušnu hranu žlicom
- Niže perle na nit
- Stavlja papir na pola
- Gradi kulu od šest kocaka

Intelektualne sposobnosti

- **(19)** Služi se pomagalima u rješavanju problema
- Dovodi predmete u međusobni odnos i djeluje jednim predmetom na drugi
- **(24)** Svladava jednostavne prepreke
- Pokazuje pet djelova tijela na zahtjev
- Izdvaja jedan predmet s hrpe na nalog
- Pridružuje istovjetne oblike i boje u odgovarajući skup (dva oblika ili dvije boje)

Razvoj receptivnih sposobnosti

- **(24)** Ispravlja sliku okrenutu naopako
- Samo razgledava slikovnicu
- Lokalizira zvuk iz druge prostorije
- **(24-36)** Imenuje jednu boju

Govorne sposobnosti

- **(19)** Zna više fraza od dvije riječi (imenica-glagol)
- **(20)** Prepoznaje osam do dvanaest slika
- **(21)** Traži riječima jesti i piti
- Izvršava nalog koji zahtijeva dvije radnje (odnesi i zatvori)
- **(22)** Koristi imenice, glagole i pridjeve
- **(22-24)** Zna nekoliko jednostavnih fraza i rečenica do tri riječi
- **(24)** Odgovara primjereno na pitanja koja imaju značenje pripadanja ("Čija je ovo mama?")
- Izgovara svoje ime na zahtjev
- Upotrebljava 200 do 250 riječi

Socio-emocionalni razvoj

- **(24)** Skida gaćice, hlače, kaput, povlači patentni zatvarač
- Samo koristi šalicu (samostalno pije)
- Uglavnom je suho noću
- Igra se kraj vršnjaka, ponekad im daje ili pokazuje igračku
- Uživa u igrama borenja i premetanja s vršnjacima
- Zanima se za grupne aktivnosti
- Prkosi se i tvrdoglavo je
- Izražava ljubomoru
- Reagira na tuđe emocije

Uredan razvoj djece jasličke dobi

Napomena: Ove norme predstavljaju statistički prosjek dobi u kojoj se javljaju glavne prekretnice u razvoju. Za utvrđivanje razvoja svog djeteta i daljnje upućivanje, molimo obratite se stručnoj službi.

3 GODINE

Razvoj grube motorike

- **(24-30)** Baca predmete u određenom smjeru
- **(25)** Silazi niz stubu bez pridržavanja, stubu po stubu
- **(27)** Skakuće na obje noge kao zečić
- **(32)** Hoda na prstima i peti naprijed-natrag
- **(34)** Preskače prepreku visine 5 cm
- **(36)** Kratko stoji na jednoj nozi
- Trči stabilno i brzo

Razvoj fine motorike

- **(25)** Gradi kulu od sedam kocaka
- Navija igračku ključem
- **(26)** Slaže kocke u niz
- **(30)** Oponaša povlačenje crte vodoravno i uspravno
- Raspoređuje tri oblika u okvir
- Siječe škarama bez preciznosti
- **(32)** Modelira kobasicu od plastelina
- **(34)** Precrtava krug kad mu se pokaže kako se to radi
- **(36)** Jede vilicom
- Pravi harmoniku od papira
- Gradi kulu od osam kocaka
- Oponaša crtanje znaka X
- Slika vodenim bojama

Govorne sposobnosti

- **(26)** Govori o sebi u trećem licu
- **(27)** Završava zadnji slog ili riječ stiha poznate pjesmice
- **(30)** Razumije tri prijedloga (na, u, pokraj)
- Recitira kraće recitacije
- Razumije pitanja "Što leti..?", "Što radiš s ovim...?"
- **(36)** Upotrebljava zamjenice i množinu
- Traži da mu se pričaju omiljene priče
- Priča iskustva
- Stalno pita "Tko?", "Što?"
- Upotrebljava 600 do 800 riječi

Razvoj receptivnih sposobnosti

- **(27)** Prepoznaje fine detalje na slici
- **(28)** Prepoznaje sebe na fotografiji
- **(30)** Pronalazi određenu knjigu po izgledu
- **(36)** Razlikuje hladno od toplog
- Ispravno sparuje četiri oblika
- Razvrstava žetone po boji ili po veličini

Intelektualne sposobnosti

- **(28)** Daje "još jedan"
- Gradi most od tri kocke prema modelu
- **(30)** Slaže četiri kocke u kvadrat
- Razlikuje i razvrstava veliko i malo
- Grupira identične boje i oblike u odgovarajuće skupine
- Izvršava tri naloga
- **(36)** Uočava količine malo-mnogo
- Daje dva predmeta na zahtjev
- Često se igra "Kao da je"
- Igra uloge
- Ponavlja tri broja ili rečenicu od četiri riječi
- Postavlja pitanja "Što/tko je ovo?"
- Prepoznaje najdužu/ najveću crtu/ loptu od tri ponuđene

Socio-emocionalni razvoj

- **(25)** Ostaje na kratko s nepoznatom osobom
- **(26)** Navlači dijelove odjeće na sebe
- **(28)** Inicira vlastitu igru
- Prihvata igru JA-TI
- Zna svoje ime
- **(29)** Na vrijeme traži odlazak na toalet
- **(30)** Ne mokri noću
- Nosi čašu s vodom bez izlijevanja
- Uživa pomažući odraslima
- Priključuje se grupnim aktivnostima
- **(36)** Kaže svoj spol i dob
- Koristi fraze pristojnosti (hvala, molim...)
- Igru često prati govorom
- Pokušava pospremiti igračke
- Ima napadaje bijesa pri preprekama

Pripremila Tihana Fontana Ristić,
stručna suradnica psihologinja u

D.V. - S.I. PETAR PAN
VODNجان - DIGNANO

Norme prema Razvojnoj mapi autora Ivić, I., Novak, J., Atanacković N. i Ašković, M.